

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๔๒๐๗

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๑๖๘ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีระดับชำนาญการพิเศษ (กรณีการเลื่อน) โดยนางสาวศรีแพร กัลยา ผู้ผ่านการประเมินบุคคลฯ ขอส่งเอกสารประกอบการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๒๓ ฝ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๗ โดยหากผู้ใดจะทักท้วงผู้มีรายชื่อตามประกาศข้างต้นให้ทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ นั้น

ในการนี้ ข้าราชการข้างต้น ได้จัดส่งผลงานเข้ารับการประเมิน ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ประกอบกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมินตามประกาศ อ.ก.พ.กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินจัดทำบทคัดย่อ และให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคลแจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๕ วันทำการ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงได้แจ้งเวียนบทคัดย่อและสัดส่วนผลงานของข้าราชการข้างต้น จำนวน ๒ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงานโปรดแจ้งไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันศุกร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ส่งผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาวนิตา เอียงกฤษ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การตรวจสอบธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ประเภทปลานิล) กรณีศึกษา สหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด
โดย	นางสาวศรีแพร กัลยา ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ 1123 ฝ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7 ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ 1123 ฝ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7
ปี	พ.ศ. 2566

การศึกษาการตรวจสอบบัญชีธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ประเภทปลานิล) ของสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีความซับซ้อน และระดับความยากในการสอบบัญชีมาก สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 38,127,555.26 บาท ดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต และด้านการรับฝากเงิน มีปริมาณธุรกิจรวม 53,624,429.20 บาท ประกอบด้วย ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 18,100,721.36 บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 11,531,787.00 บาท ธุรกิจรวบรวมผลผลิต จำนวน 13,371,126.00 บาท และด้านเงินรับฝาก จำนวน 10,620,794.84 บาท ในการศึกษาเรื่องการตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ประเภทปลานิล) ของสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินธุรกิจ และระบบการควบคุมภายในด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ประเภทปลานิล) และเพื่อศึกษากระบวนการสอบบัญชีด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ประเภทปลานิล) ตามมาตรฐานการสอบบัญชี และตามระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

ผลการศึกษาการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ปลานิล) สหกรณ์เป็นผู้รวบรวมปลานิลจากสมาชิก และขายให้กับพ่อค้าปลาจากหลายจังหวัด และเนื่องจากเป็นการซื้อและขายในวันเดียวกัน มีปริมาณการรวบรวมและจำหน่ายผลผลิตจำนวนมาก การจัดทำเอกสารจัดทำโดยเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียว ทำให้การจัดทำเอกสารการรวบรวมไม่เรียบร้อยและทำให้เกิดความยุ่งยากในการตรวจสอบรวมทั้งเป็นสหกรณ์ประเภทประมงแห่งเดียวในจังหวัด ผู้สอบบัญชีจึงต้องดำเนินการศึกษาและทำความเข้าใจกับลักษณะการดำเนินธุรกิจและลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับและระเบียบที่สหกรณ์ถือใช้ ได้กำหนดวิธีการตรวจสอบด้านการทดสอบการควบคุม ตรวจสอบระบบบัญชีที่สหกรณ์ใช้รวมถึงระบบการควบคุมภายใน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการบันทึกบัญชีและยอดคงเหลือของบัญชีต่าง ๆ การบันทึกรายการในโปรแกรมระบบ

บัญชีแยกประเภทและโปรแกรมระบบสินค้าที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และตรวจสอบเอกสาร การขายปลานิล การโอนเงินฝากธนาคารและการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจสอบ พบว่า ธุรกิจรวบรวมผลิตผล (ประเภทปลานิล) สหกรณ์มีการกำหนด ระเบียบว่าด้วยการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก พ.ศ. 2553 สหกรณ์รวบรวมปลานิล จากสมาชิกจำนวน 302,550.00 กิโลกรัม เป็นเงิน 13,371,126.00 บาท และมีรายได้จากการขายปลา จำนวน 13,638,040.00 บาท ณ วันสิ้นปีบัญชีไม่มีสินค้าคงเหลือเนื่องจากปลานิลที่รวบรวมจะทำการรับซื้อแล้วส่งขายทันที ผลการดำเนินงานมีกำไรขั้นต้น จำนวน 266,914.00 บาท มีรายได้เฉพาะ ธุรกิจรวบรวมปลานิล จำนวน 863,976.06 บาท และค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจรวบรวมปลานิล จำนวน 1,079,073.78 บาท ส่งผลให้สหกรณ์มีกำไรเฉพาะธุรกิจรวบรวมปลานิล จำนวน 51,816.28 บาท

จากผลการการศึกษาและการตรวจสอบ สหกรณ์ต้องระวัง และให้ความสำคัญกับ ระบบการควบคุมภายใน เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น กำหนดให้มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้รัดกุม กำหนดราคาและปริมาณที่เหมาะสมในการจัดซื้อ สำนวณความต้องการของ ตลาดและผู้บริโภค รวมทั้งสหกรณ์ต้องมีการติดตามการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน อย่างเคร่งครัด เพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และควรส่งเสริมให้ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมปลานิล เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการเลี้ยงปลา เพื่อพัฒนาคุณภาพปลานิลให้ตรงตามที่ต้องการ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อลดการใช้ทรัพยากร และมีข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง แนวทางการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ชำระบัญชี)

โดย นางสาวศรีแพร กัลยา ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ 1123 ฝ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่ 1123 ฝ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7

ปี พ.ศ. 2566

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่มีบทบาท ภารกิจ ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชี ถึงแม้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในกรมตรวจบัญชีอย่างสม่ำเสมอ แต่การจัดอบรมส่วนใหญ่จะเน้นการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมรับการตรวจสอบและไม่พร้อมรับการตรวจสอบ แต่การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชีไม่ค่อยได้จัดอบรมเนื่องจากเป็นภารกิจที่ไม่ค่อยมีอย่างสม่ำเสมอและมีจำนวนค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชี ข้าราชการและพนักงานราชการส่วนใหญ่เป็นข้าราชการและพนักงานราชการที่บรรจุใหม่ รวมถึงมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนและโยกย้ายตลอดเวลา ทำให้ความรู้และประสบการณ์จากผู้สอบบัญชีที่เคยปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชีค่อย ๆ ลดลงไป ข้าราชการและพนักงานราชการส่วนใหญ่จึงมองว่าการชำระบัญชีเป็นการตรวจสอบบัญชีที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน เนื่องจากไม่เข้าหลักการและแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ขาดทักษะและความพร้อมในการปฏิบัติงาน รวมถึงคู่มือการสอบบัญชี (ชำระบัญชี) ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ดังนั้น การนำความรู้เกี่ยวกับการชำระบัญชีมาสอนแนะให้แก่ข้าราชการและพนักงานราชการจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อจะได้พัฒนาศักยภาพข้าราชการและพนักงานราชการให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชี (ชำระบัญชี) ได้อย่างถูกต้อง จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาความรู้และเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานสอบบัญชี (ชำระบัญชี) โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ข้าราชการและพนักงานราชการ “หลักสูตรความรู้เบื้องต้นสำหรับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ชำระบัญชี)” โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. หาความจำเป็นในการฝึกอบรม ซึ่งพบว่า การตรวจสอบบัญชีสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชียังพบปัญหาอยู่ค่อนข้างมาก เนื่องจากไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการชำระบัญชีจึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานสอบบัญชี (ชำระบัญชี) ได้อย่างถูกต้อง ประกอบกับข้าราชการมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอย่างสม่ำเสมอ พนักงานราชการไม่เคยปฏิบัติงานด้านการชำระบัญชี
  2. สร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยกำหนด “หลักสูตรความรู้เบื้องต้นสำหรับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ชำระบัญชี)” ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม 1 วัน ภายในเดือนกันยายน 2567 ใช้วิธีการฝึกอบรมแบบการบรรยายและการฝึกปฏิบัติ วิทยากร คือ ข้าราชการของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน สถานที่จัดอบรม คือ ห้องประชุมสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แม่ฮ่องสอน
  3. นำเสนอโครงการอบรมต่อหัวหน้าสำนักงานเพื่ออนุมัติการอบรม ซึ่งชี้แจงถึงความจำเป็น ในการพัฒนาข้าราชการและพนักงานราชการ หลักสูตร หัวข้อวิชาต่าง ๆ วิทยากร คุณสมบัติของ ผู้ที่จะเข้ารับการอบรม วันเวลา สถานที่อบรม ประมาณการค่าใช้จ่าย เป็นต้น
  4. ดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้แก่พนักงานราชการ โดยเน้นการพัฒนา ความรู้ให้แก่ข้าราชการและพนักงานราชการ โดยจัดการอบรมด้วยวิธีการบรรยายและการฝึกปฏิบัติจริง
  5. ประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม เพื่อสรุปผลประเมินโครงการเสนอต่อหัวหน้า สำนักงานและนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการอบรมในครั้งต่อไป
- ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มากขึ้น รวมถึงมีแนวทางในการตรวจสอบบัญชีสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชีได้อย่างถูกต้อง